

NIEUWKOMERS OVERTUIGEN NIET OP ALLE VLAKKEN

In totaal werden 10 nieuwe rassen opgenomen in de rassenproeven van het Landbouwcentrum Aardappelen (LCA). Het is interessant om hun prestaties te vergelijken met die van de referentierassen. – Naar: Landbouwcentrum Aardappelen

In 2014 werden op 6 locaties rassenproeven aangelegd met telkens 10 of 12 frietrassen. Op 3 plaatsen werden ook 5 chipsrassen beproefd. Zoals gebruikelijk lagen de versmarktrassen met 8 of 10 rassen op 2 locaties. De 2 vroege frietrassen lagen alleen aan in Tielt.

Seizoen

De rassenproeven werden geplant tussen 1 en 22 april. Er werd gebruik gemaakt van groot pootgoed en de plantafstand in de rij werd aangepast per ras: 33 à 40 cm voor frietrassen, 33 cm voor chipsrassen en 30 à 34 cm voor versmarktrassen. Bij de nieuwe rassen in de proeven wordt sterk de nadruk gelegd op resistentie tegen *Globodera rostochiensis* en *G. pallida*.

De bemesting gebeurde op basis van een grondontleding (Bodemkundige Dienst van België) en werd aangepast per ras. De frietrassen Action, Cronos, Ludmilla en Performer en de chipsrassen kregen 30 eenheden stikstof/ha minder dan Bintje. De rassen voor de versmarkt en de vroege frietrassen kregen allemaal

evenveel stikstof. Het pootgoed werd om proeftechnische redenen niet ontsmet. Bij de versmarktrassen werden tussentijds stalen genomen om het optimale rootijdstip te bepalen en zodoende bovenmaten te voorkomen (vermarktbaar sortering 30-60 mm). In 2014 steeg het

.....
 Bij de frietrassen was de frietkwaliteit goed, maar de smaak na koken viel tegen bij de meeste rassen.

onderwatergewicht (OWG) maar moeizaam. Omdat de grofte toenam moest soms toch beslist worden om te lofdoden. In Tongeren werden de rassen Charlotte, Saline, Lilly en Picobello als eerste doodgespoten. In Tielt ging het om de rassen Antonia, Ballerina, Luciole en Saline.

Frietrassen

De proefplaatsen waren Huldenberg, Nieuwenhove, Poperinge, Sint-Niklaas, Waterland-Oudeman en Zonnebeke. Bintje werd als standaard genomen, maar ook Fontane is ondertussen een referentie geworden. Cronos, Jurata, Lady Sara, Leonardo en Ottawa werden voor het eerst opgenomen in de proeven. De opbrengsten in Sint-Niklaas lagen duidelijk het laagst. Dit is het gevolg van een zware hagelbui begin juni waarbij een groot deel van het loof kapotgeslagen werd. Het gewas heeft daarna vlot nieuw loof gevormd, maar het kampte daardoor met een niet onbelangrijke groeiachterstand. De opbrengsten in Zonnebeke waren zeer hoog. Op vlak van onderwatergewicht zagen we dat vooral Poperinge achterbleef. Over de verschillende rassen heen werd net geen 360 g/5 kg gehaald. Uit tabel 1 (p. 28) blijkt dat Bintje en Navigator als de enige late frietrassen in de proef vatbaar zijn voor aaltjes. Cronos, Leonardo en Performer zijn niet alleen resistent voor een of meerdere types van *Globodera rostochiensis*, maar ook voor *G.*

Tabel 1 Resultaten late frietrassen - Bron: LCA 2014

Ras	Raskenmerken							Gewaskenmerken				Opbrengst		Kwaliteit									
	Kweekbedrijf	Vroegheid	Resistentie nematoden	Phytophthora loof	Phytophthora knol	Kringrigheid	Plantafstand in de rij (cm)	Opkomst (%)	Afrijping (%)	Stengels/struik (aantal)	Knollen/struik (aantal)	+35mm ¹	+50 mm (%)	Knollengte (cm)	Onderwatergewicht (g/5 kg)	Drijvers 1,06 (%)	Blauwgevoeligheid	Frietkleur oogst ^{1,4}	Frietkleur oogst ^{1,3} / mei ^{1,4}	Smaak na koken	Grauwverkleuring	Gewone schurft	Lakschurft
Bintje	Diverse	6,5	Vatbaar	1	3	5	40	99	42	5,3	19	100	71	9,2	382	0,3	264	2,6	2,0 / 2,6	6,3	1,1	47	14
Action	Agrico	7,5	Ro1	2	4	4	33	91	83	3,0	8	93	93	9,0	375	1,2	165	2,6	1,9 / 1,8	4,8	1,6	19	0
Cronos	Danespo	7,0	Ro1 Pa2,3	4	3	5	33	74	87	3,6	9	96	94	9,3	339	8,2	245	2,7	-	2,8	2,8	10	2
Dione	HZPC	6,5	Ro1,5	4	5	4	36	97	51	2,7	11	107	92	9,2	386	0,7	224	2,3	2,1 / 2,2	4,1	2,5	48	7
Fontane	Agrico	5,5	Ro1	2	4	4	33	100	38	2,8	12	104	90	8,2	402	0,9	267	2,4	1,7 / 1,7	5,0	2,0	23	10
Jurata	Europlant	5,5	Ro1	-	-	-	36	51	34	3,9	14	102	79	10,0	396	1,1	308	2,4	-	4,8	1,2	36	10
Lady Sara	Meijer	6,0	Ro1	5	3	5	40	100	47	4,5	15	106	84	10,3	387	4,2	207	2,9	-	4,5	1,3	21	5
Leonardo	HZPC	6,5	Ro1,2,3 Pa2	4	4	4	36	75	57	4,0	10	104	88	8,8	383	1,1	217	2,4	-	6,0	1,2	30	5
Ludmilla	Denhartigh	7,0	Ro1	2	5	5	33	69	93	3,1	12	88	75	10,1	379	0,7	234	2,3	1,8 / 2,1	5,3	1,2	50	22
Navigator	HZPC	5,5	Vatbaar	3	5	5	36	92	45	3,1	12	110	91	9,3	359	8,7	217	2,8	2,4 / 2,9	4,6	1,3	19	5
Ottawa	Europlant	6,0	Ro1	3	-	-	33	68	47	2,7	8	101	93	9,0	367	2,8	208	1,7	-	3,7	1,6	28	9
Performer	Agrico	5,5	Ro1 Pa2,3	2	4	-	33	59	26	3,2	9	99	93	7,7	377	2,3	180	3,2	2,5 / 2,4	2,8	1,5	39	24
Gemiddelde								81	54	3,5	12		87	9,2	378	2,7	228	2,5		4,5	1,6	31	9

¹ De opbrengst van Bintje over de 6 proefplaatsen heen was 64,2 ton/ha. Om vergelijkbaar te zijn met de praktijk wordt deze opbrengst met 20% verminderd (spuitsporen, kopakkers ...). Dit brengt de opbrengst van Bintje op 51,4 ton/ha.

Tabel 2 Resultaten chipsrassen - Bron: LCA 2014

Ras	Raskenmerken							Gewaskenmerken				Opbrengst		Kwaliteit							
	Kweekbedrijf	Vroegheid	Resistentie nematoden	Phytophthora loof	Phytophthora knol	Kringrigheid	Plantafstand in de rij (cm)	Opkomst (%)	Afrijping (%)	Stengels/struik (aantal)	Knollen/struik (aantal)	+35mm ¹	35-70 mm (%)	Onderwatergewicht (g/5 kg)	Drijvers 1,06 (%)	Blauwgevoeligheid	Frietkleur oogst ^{1,4}	Uitzicht chips	Smaak chips	Gewone schurft	Lakschurft
Lady Claire	Meijer	7,5	Ro1	3	3	5	33	74	95	5,2	17	100	98	399	0,0	188	6,1	6,8	7,2	20	4
Endeavour	DenHartigh	7,0	Ro1	4	4	4	33	94	54	4,5	18	142	95	415	0,0	329	3,6	3,6	4,8	16	2
Heraclea	HZPC	6,5	Vatbaar	3	5	5	33	98	66	5,0	16	117	96	391	0,0	144	6,0	6,7	6,8	15	5
Madison	Europlant	7,0	Ro1	3	4	3	33	84	94	3,0	11	101	93	453	0,0	295	5,9	6,1	5,6	21	4
Rumba	Europlant	6,0	Ro1	2	2	4	33	89	35	4,3	12	156	84	407	0,0	353	4,7	5,0	5,4	18	5
Gemiddelde								88	69	4,4	15		93	413	0,0	262	5,3	5,6	6,0	18	4

¹ De opbrengst van Lady Claire over de 3 proefplaatsen heen was 50,0 ton/ha. Om vergelijkbaar te zijn met de praktijk wordt deze opbrengst met 20% verminderd (spuitsporen, kopakkers ...). Dit brengt de opbrengst van Lady Claire op 40,00 ton/ha.

pallida. De betere toleranties tegen phytophthora zijn te vinden bij Lady Sara, Dione, Leonardo en Cronos. Op de proefvelden kende Bintje één van de vlotste opkomsten, samen met Fontane en Lady Sara. Alledrie rijpten ze eerder traag af. Nieuwkomer Jurata en Performer, dat behoort tot het Innovatorsegment, kenden de traagste opkomst. Beide rassen hebben echter ook een zeer late afrijping. Ludmilla en het vroege Agriatype Action rijpten het snelst af. Uit de tabel blijkt dat een ruimere plantafstand nodig was voor Bintje en Lady Sara, gezien ze een groot aantal stengels en knollen per struik vormen. Bij rassen met weinig knollen is er meer

gevaar voor te grote knollen. Bij Cronos en Dione, en in mindere mate Ottawa, werden holle knollen gevonden. De opbrengst van Bintje was vergelijkbaar met die op praktijkvelden, maar bij Fontane lag die iets lager in de rassenproeven. Zo haalde Bintje gemiddeld 51,4 ton/ha op de proefvelden terwijl de netto-opbrengst (+35 mm zonder afval) op 13 praktijkpercelen afklokte op 51,9 ton/ha. Fontane behaalde 53,7 ton/ha op de proefvelden en 60,7 ton/ha op de praktijkpercelen. Navigator en vervolgens Dione en Lady Sara behaalden de hoogste opbrengsten +35 mm. Het aandeel +50 mm lag wel iets lager bij Lady Sara. Dit ras was het langste.

Andere lange rassen zijn Ludmilla en Jurata. Wat kwaliteit betreft, scoorden bijna alle rassen gemiddeld over alle proefplaatsen heen (zeer) goed voor het onderwatergewicht. Navigator en Cronos hadden het hoogste percentage drijvers. Bintje, Dione en Ludmilla hadden de minste drijvers. Jurata toonde de hoogste blauwgevoeligheid, gevolgd door Fontane en Bintje. Alle rassen scoorden voor frietkleur zeer goed tot goed, met uitzondering van Performer die gemiddeld 3,2 gequoteerd werd. Wat smaak na koken betreft, werden enkel Bintje en Leonardo met een cijfer van 6,0 of iets hoger bedacht. Cronos, Dione en Fontane hadden het

LEGENDE BIJ DE TABELLEN

RASKENMERKEN

- Vroegheid: 4 = laat; 5-6 = middellaat; 7 = middelvroeg; 8 = vroeg; 9 = zeer vroeg;
- Resistentie nematoden: Ro1 = Globodera rostochiensis pathotype 1; Ro1, 5 = Globodera rostochiensis pathotype 1 en 5; Ro1, 2, 3 = Globodera rostochiensis pathotype 1, 2 en 3; Ro1 Pa2,3 = Globodera rostochiensis pathotype 1 en Globodera pallida pathotype 2 en 3; Ro1, 2, 3 Pa2 Globodera rostochiensis pathotype 1, 2 en 3 en Globodera pallida pathotype 2; - = nog niet bekend;
- Phytophthora: schaal 1-5 met 1 = zeer vatbaar; 2 = redelijk vatbaar; 3 = vatbaar; 4 = redelijk resistent; 5 = zeer weinig vatbaar;
- Kringerigheid: inwendige bruine (necrotische) kringen veroorzaakt door het tabaksratelvirus. Schaal 1-5 met 1 = zeer vatbaar; 2 = redelijk vatbaar; 3 = vatbaar; 4 = redelijk resistent; 5 = zeer weinig vatbaar; - = nog niet bekend;
- Plantafstand in de rij: afstand tussen de rij = 75 cm. Afstand in de rij aangepast per ras. Gebruikte potmaat 35/50 mm, uitgezonderd Bintje 35/45 mm;
- Opkomst (%): percentage opkomst ± 34 dagen na planten bij industriërassen en ± 26 dagen na planten

bij versmarktrassen en vroege frietrassen;

- Afrijping (%): percentage afrijping ± 135 dagen na planten bij industriërassen en ± 100 dagen na planten bij versmarktrassen.

OPBRENGST

- Opbrengst +35 mm of +30 mm: opbrengst van de referentierassen (Bintje, Lady Claire, Première en Charlotte) werd op 100% gezet;
- +50 mm (%): percentage van de opbrengst in de sortering +50 mm = vermarktbaar sortering voor (vroege) frietrassen;
- 35-70 mm (%): percentage van de opbrengst in de sortering +35-70 mm = vermarktbaar sortering voor chipsrassen;
- 30-60 mm (%): percentage van de opbrengst in de sortering +30-60 mm = vermarktbaar sortering voor versmarktrassen;
- Knollengte: de lengte van de knollen uitgedrukt in cm. Het betreft knollen uit de sortering 50-60 mm.

KWALITEIT

- Onderwatergewicht: uitgedrukt in g/5 kg
- Blauwgevoeligheid: schaal 0-400 met 0 = niet

blauwgevoelig, 400 = zeer blauwgevoelig;

- Frietkleur oogst '14: frietkleur van de rassen oogst 2014 op schaal 0 - 6 met < 2,5 = zeer goed; 2,5 - 3,0 = goed; 3,0 - 3,5 = aanvaardbaar; 3,5 - 4,0 = matig; > 4,0 = onvoldoende;
- Frietkleur oogst '13/mei '14: frietkleur van de rassen oogst 2013 en na lange bewaring tot mei 2014 (bij 8 °C) op schaal 0-6 met < 2,5 = zeer goed; 2,5 - 3,0 = goed; 3,0 - 3,5 = aanvaardbaar; 3,5 - 4,0 = matig; > 4,0 = onvoldoende;
- Smaak na koken: schaal 1-9 met 1 = slecht tot 9 = zeer goed (zonder proefplaats Sint-Niklaas);
- Grauwverkleuring: na afkoelen (na smaaktest) met 1 = geen tot 9 = zeer sterke grauwverkleuring;
- Kleur, uitzicht en smaak chips: schaal 1-9 met 1 = zeer slecht tot 9 = zeer goed;
- Schurft: gewone schurft en lakschurft na oogst op een schaal van 0 = geen schurft tot 100 = heel veel schurft;
- Uitzicht en regelmaat vorm: schaal 1-9 met 1 = slecht tot 9 = zeer goed.

Tabel 3 Resultaten vroege frietrassen - Bron: LCA 2014

	Raskenmerken						Gewaskenmerken					Opbrengst		Kwaliteit							
	Kweekbedrijf	Vroegheid	Resistentie nematoden	Phytophthora loof	Phytophthora knol	Kringerigheid	Plantafstand in de rij (cm)	Opkomst (%)	Afrijping (%)	Stengels/struik (aantal)	Knollen/struik (aantal)	+35mm ¹	+50 mm (%)	Onderwatergewicht (g/5 kg)	Drijvers 1,06 (%)	Blauwgevoeligheid	Frietkleur oogst '14	Smaak na koken	Grauwverkleuring	Gewone schurft	Lakschurft
Première	Diverse	8,5	Ro1	2	4	4	38	91	81	4,6	16	100	87	397	0,0	126	3,2	5,5	1,0	14	0
Ibiza	Schaap	8,0	Ro1	2	4	-	38	86	80	5,6	16	101	87	358	0,0	157	3,2	6,0	2,5	14	2

¹ De opbrengst van Première was 54,9 ton/ha. Om vergelijkbaar te zijn met de praktijk wordt deze opbrengst met 20% verminderd (spuitsporen, kopkokers ...). Dit brengt de opbrengst van Première op 43,9 ton/ha.

meeste aanleg voor grauwverkleuring na koken. Bintje heeft schurftgevoeligheid als nadeel, alleen Ludmilla toonde zich nog gevoeliger. Cronos en Action scoorden dan weer goed voor dit kenmerk.

Chipsrassen

De eisen die gesteld worden aan aardappelen zijn streng. De ronde knollen moeten zo veel mogelijk van de sortering 35/70 mm te zijn. Het onderwatergewicht moet minstens 400 g/5 kg bedragen en de bakkleur moet nog beter zijn dan die van frietrassen. De 5 chipsrassen kwamen in Poperinge, Waterland-Oudeman en Zonnebeke. In Zonnebeke waren de opbrengsten opvallend hoog. De onder-

watgewichten vielen in Poperinge een stuk lager uit met slechts één ras dat de kaap van 400 g/5 kg bereikte. Hierdoor lag daar ook de blauwgevoeligheid lager. De kwaliteit van de chips was net iets minder goed in Zonnebeke. Maar ook op de 2 andere locaties was de kwaliteit over de rassen heen met moeite goed te noemen.

Lady Claire blijft het referentieras. Nieuwkomers zijn Endeavour en Heraclia. Endeavour kende een snelle opkomst in combinatie met een niet al te vroege afrijping. Tabel 2 toont dat dit ras het hoogste aantal knollen per struik vormde. Het haalde ook de op één na hoogste opbrengst en bracht 42% meer

op (+35 mm) dan Lady Claire. 95% hiervan zat in de vermarktbaar sortering 35-70 mm. Het onderwatergewicht lag op een mooi niveau van gemiddeld 415 g/5 kg. Endeavour is wel blauwgevoelig (index 329). Op het vlak van kleur, uitzicht en smaak scoorde Endeavour het minste van alle rassen met een onvoldoende kwaliteit.

Heraclea, de andere nieuwkomer, kende de vlotste opkomst en vormde zo'n 16 knollen per struik. Een nadeel is dat dit ras niet resistent is voor aardappelcystenaaltjes. Met een meeropbrengst van 17% (+35 mm), waarvan 96% vermarktbaar, behaalde Heraclea een hogere opbrengst dan Lady Claire. Dit ras haalde het laag-

ste onderwatergewicht en hierdoor ook de laagste blauwgevoeligheid. De chipskwaliteit was over de hele lijn goed en niet veel minder in vergelijking met het referentieras.

Opvallende punten bij Madison waren de snelle afrijping en het lage aantal knollen. Het aantal stengels per struik was het laagste van allemaal. De netto-opbrengst was vergelijkbaar met die van Lady Claire, maar het aandeel vermarktbaar knollen was lager, waardoor het de laagste vermarktbaar opbrengst behaalde. Madison kende het hoogste onderwa-

wassen Première (referentie) en Ibiza (tweede jaar in proef). Première kwam net iets vroeger op en de afrijping verliep even snel. Ibiza vormde meer stengels per struik maar tabel 3 (p. 29) toont dat beide rassen uiteindelijk elk 16 knollen per struik vormden. Dit is vergelijkbaar met 2013. Beide rassen haalden een zeer vergelijkbare opbrengst en de sortering was bij beide rassen dezelfde. In 2013 haalde Ibiza wel een meeropbrengst van 10%. Het onderwatergewicht van Première lag op 397 g/5 kg en van Ibiza slechts op 358 g/5 kg. Toch haalde Ibiza de hoogste

zijn de resultaten op de 2 locaties vergelijkbaar. Bijna alle rassen haalden een lagere vermarktbaar opbrengst (30-60 mm) dan Charlotte maar wel een hogere opbrengst voor de sortering +30 mm. Verschillende rassen moesten langer doorgroeien omdat de onderwatergewichten zo laag bleven. Dit had een grovere sortering tot gevolg. Tabel 4 stelt voor Charlotte 2 groepen resultaten voor. Dat komt omdat in Tielt pootgoed van de maat 40/55 mm werd geplant op 34 cm in de rij. De andere rassen werden geplant op 30 cm omdat

Tabel 4 Resultaten versmarktrassen - Bron: LCA 2014

Raskenmerken				Gewassenmerken				Opbrengst		Kwaliteit													
Kweekbedrijf	Vroegheid	Resistentie nematoden	Phytophthora loof	Phytophthora knol	Kringsigheid	Plantafstand in de rij (cm)	Opkomst (%)	Afrijping (%)	Stengels/struik (aantal)	Knollen/struik (aantal)	+30 mm ¹	30-60 mm (%)	Onderwatergewicht (g/5 kg)	Drijvers 1,06 (%)	Blauwgevoeligheid	Frietkleur oogst '14	Smaak na koken	Grauwverkleuring	Gewone schurft	Lakschurft	Uitzicht knol	Regelmaat van vorm	
Charlotte	Diverse	7,0	Vatbaar	4	4	-	34	56	84	4,6	21	100	84	335	12,8	81	2,9	6,8	1,0	27	11	5,0	5,8
Annabelle	HZPC	7,5	Ro1,2,3	1	3	5	30	-	-	-	-	120	67	309	24,4	82	-	5,5	1,0	11	0	7,5	8,0
Antonia	Europlant	7,0	Ro1	3	4		30	22	18	3,4	16	107	68	292	58,8	21	3,4	5,3	1,0	10	0	7,5	7,8
Ballerina	Danespo	7,5	Vatbaar	2	5	5	30	87	91	3,0	16	112	61	287	72,8	29	1,7	4,5	1,0	18	17	6,0	7,8
Cilena	Europlant	7,0	Ro1	2	4	5	30	-	-	-	-	98	92	330	8,6	76	-	7,0	1,0	24	9	3,5	5,0
Lilly	Denhartigh	7,0	Ro1	3	5	5	30	53	34	3,7	22	116	52	283	68,9	36	3,4	4,8	1,0	14	13	5,8	7,5
Luciole	Stet	8,0	Ro1	2	3	-	30	76	76	3,9	22	103	70	311	26,0	57	2,8	6,0	1,0	15	11	4,8	4,8
Picobello	Agroplant	7,0	Vatbaar	3	5		30	86	54	3,9	17	145	50	297	57,1	56	2,9	5,0	1,0	14	2	5,3	6,3
Saline	HZPC	7,5	Ro1	1	4	5	30	88	91	3,9	15	109	76	311	27,2	46	2,8	4,8	1,0	21	1	5,3	5,8
Venezia	Europlant	8,0	Ro1	3	4	-	30	44	63	4,1	23	105	72	313	30,1	113	3,1	6,3	1,0	14	4	5,5	5,5
Charlotte	Diverse	7,0	Vatbaar	4	4	-	30	-	-	-	-	97	84	325	18,7	103	-	5,5	1,0	23	0	4,0	5,0
Gemiddelde								64	64	3,8	19		70	309	37,0	64	2,9	5,6	1,0	17	6	5,5	6,3

¹ De opbrengst van Nicola over de 2 proefplaatsen heen was 56,8 ton/ha. Om vergelijkbaar te zijn met de praktijk wordt deze opbrengst met 20% verminderd (spuitsporen, kopkokers ...). Dit brengt de opbrengst van Nicola op 45,4 ton/ha.

tergewicht, maar toonde niet de hoogste blauwgevoeligheid. Het uitzicht van de chips was goed, terwijl de chipskleur en de smaak net onvoldoende scoorde. In 2013 werd de kwaliteit 'goed' bevonden. Op de 3 proefplaatsen werd bij Rumba een ruime meeropbrengst gemeten van gemiddeld 56%. Doordat een deel van de knollen te groot was, zat slechts 84% in de vermarktbaar sortering (35-70 mm). Toch was dit nog 33% meer dan bij de referentie. Het onderwatergewicht bedroeg 407 g/5 kg, maar de blauwgevoeligheid was de hoogste van de chipsrassen. De chipskwaliteit was echter onvoldoende. Dit bevestigt de cijfers van 2013: een zeer hoge opbrengst met een matige kwaliteit.

Vroege frietrassen

In 2014 werden 2 vroege frietrassen in proef aangelegd in Tielt. Het waren de

blauwgevoeligheid. Beide rassen hadden een aanvaardbaar niveau voor de frietindex (3,2). De smaak na koken was net iets beter bij Ibiza, maar dit ras was wel gevoeliger voor grauwverkleuring na koken. Ook in 2013 bleef het onderwatergewicht van Ibiza lager met een frietkwaliteit die beter was dan Première en een smaak na koken slechter dan de referentie.

Versmarktrassen

In Tielt en Tongeren werd een proef aangelegd met respectievelijk 8 en 10 vastkokende aardappelsrassen voor de verse markt. Nieuw in de proef waren Antonia, Lilly en Venezia. Alledrie zijn ze tolerant tegen *G. rostochiensis* pathotype 1. Charlotte werd als standaardras gekozen omdat de vroegheid van dit ras het best vergelijkbaar was met die van de andere rassen in proef. Inzake opbrengst

een kleinere potmaat werd gebruikt (35/50 mm). In Tongeren werd ook voor Charlotte potmaat 35/45 mm gebruikt en uitgeplant op 30 én 34 cm. De objecten van Charlotte met plantafstand 34 cm werden als referentie gebruikt. De onderwatergewichten bleven op beide locaties (zeer) laag met een gemiddelde over de rassen en locaties heen van net iets meer dan 300 g/5 kg. Er waren dan ook heel veel drijvers aanwezig. De blauwgevoeligheden lagen dan ook een heel stuk lager dan bij de frietrassen. Slechts 4 rassen haalden een (zeer) goede smaak na koken.

Werkten mee aan dit artikel: Veerle De Blauwer, Inagro; Dieter Cauffman, PIBO; Annie Demeyere, Vlaamse Overheid ADLO; Ilse Eeckhout, PCA; Dirk Martens, Land- en Tuinbouwcentrum Waasland & Patrick Vermeulen, VTI Poperinge.